

PEADIREKTOR

OTSUS

17.11.2006.a nr 47-KO

Koondumisele nr 28/2006 OÜ Denirell/Renerki Kaubanduse OÜ/OÜ Renerki Kodumasinad/OÜ Renerki Kauplused loa andmine

Koondumine

06.11.2006.a esitas OÜ Denirell esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 18.10.2006.a sõlmitud osade müügilepingu alusel OÜ Denirell (edaspidi Denirell) omandab Renerki Kaubanduse OÜ (edaspidi Renerki Kaubanduse), OÜ Renerki Kodumasinad (edaspidi Renerki Kodumasinad) ja OÜ Renerki Kauplused (edaspidi Renerki Kauplused) osad. Nimetatud tehingu tulemusel omandab Denirell valitseva mõju Renerki Kaubanduse, Renerki Kodumasinad ja Renerki Kauplused üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 07.11.2006.a Denirelli, Renerki Kaubanduse, Renerki Kodumasinade ja Renerki Kaupluste koondumise teate saamise kohta teate väljaandes „Ametlikud Teadaanded“. Nimetatud koondumise kohta avaldusi ja vastuväiteid ei esitatud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osalisteks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Denirell, Renerki Kaubanduse, Renerki Kodumasinad ja Renerki Kauplused.

Denirell on äriühing, mis tegeleb elektriliste kodumasinade, arvutite ja kommunikatsioonivahendite ning raadio- ja televisioonikaupade jaemüügiga. Denirell omab kauplust Tallinnas Kristiine keskus. Äriühing ei oma osalust teistes ettevõtjates.

Renerki Kaubanduse on äriühing, mis tegeleb elektriliste kodumasinade ning raadio- ja televisioonikaupade sisseostuga välisriikidest, hulgimüügi, hoolduse ja garantiiteenuse osutamisega, omab tolliladu. Äriühing ei oma osalust teistes ettevõtjates.

Renerki Kodumasinad on äriühing, mis tegeleb elektriliste kodumasinade, valgustite ja muude elektritarvete ning raadio- ja televisioonikaupade hulgimüügiga, hooldusega, samuti sõiduautode rendi ja logistikaga. Müüakse põhiliselt Renerki Kaubanduse poolt maaletoodud kaupu. Esindatud on kaubamärgid Philips, Beko, LG, Galanz, Boneco, Esco, Pixy, Pure Pro jt. Äriühing ei oma osalust teistes ettevõtjates.

Renerki Kauplused on äriühing, mis tegeleb elektriliste kodumasinade ning raadio- ja televisioonikaupade jaemüügiga. Omab kauplust aadressil Tallinn, Pallasti 2B. Kauplus müüb põhiliselt Renerki Kodumasinad poolt hangitud kaupu, toimides ühtlasi näidistesaalina. Samas on sortimenti täiendatud ka teiste hulgimüüjate kaupadega. Äriühing ei oma osalust teistes ettevõtjates.

Renerki Kaubanduse, Renerki Kodumasinad ja Renerki Kauplused põhitegevused on vertikaalselt integreeritud, hõlmates kauba maaletoomist, hulgimüüki ja jaemüüki. Kuna kõik omandamisele kuuluvad äriühingud kuuluvad koondumise eelselt ühele omanikule, kes võõrandab need äriühingud koos ja ühe tehingu raames, on käesoleva otsuse kaubaturgude kirjelduses käsitletud nimetatud ettevõtjaid ühe ettevõtjana (nimetatud Renerki).

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Denirelli 2005.a majandusaasta käive Eestis oli 83 miljonit krooni, Renerki Kaubanduse käive – 65 miljonit krooni, Renerki Kodumasinad käive – 74, 2 miljonit krooni ja Renerki Kauplused käive – 11,9 miljonit krooni. Seega kuulub Denirelli, Renerki Kaubanduse, Renerki Kodumasinad ja Renerki Kauplused koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturg

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Antud koondumise puhul on käibivaks kaubaks raadio- ja televisioonikaubad, arvutid ja kommunikatsioonivahendid ning elektrilised kodumasinad (edaspidi nimetatud elektrilised kodumasinad).

Kaubaturu geograafiline ulatus on piiritletud Eesti territooriumiga põhjusel, et kaupade nomenklatuur, garantii korraldus, järelhooldus, kvaliteedikontroll ja reklaam toimivad üleriigiliselt.

Denirell tegutseb elektriliste kodumasinate jaemüügi kaubaturul ja Renerki elektriliste kodumasinate hulgi- ja jaemüügi kaubaturgudel.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 „Koondumise teate esitamise juhend” (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 p 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ning koondumine viib vähemalt 15 protsendilise turuosani.

Koondumiste osaliste äritegevus kattub horisontaalselt elektriliste kodumasinate jaemüügi kaubaturul. Mõlemal koondumise osalisel on kauplus elektriliste kodumasinate müügiks.

Juhendi § 8 lg 3 p 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Rennerki tegutseb elektriliste kodumasinate hulgimüügi kaubaturul, mis on vertikaalselt seotud nende jaemüügi kaubaturuga. Koondumise eelselt on Rennerki muuhulgas varustanud oma kauplust elektriliste kodumasinatega. Koondumise järgselt hakkab Rennerki varustama ka Denirelli kauplust.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise osaliste hinnanguline ühine turuosa elektriliste kodumasinate jaemüügi kaubaturul on alla 10%. Rennerki hinnanguline turuosa elektriliste kodumasinate hulgimüügi kaubaturul on alla 20%. Seetõttu ei teki koondumise tulemusel mõjutatud kaubaturge Juhendi § 8 lg 1 p 1 ja p 2 tähenduses.

Arvestades koondumise osaliste turuosasid, ei teki elektriliste kodumasinate hulgi- ja jaemüügi kaubaturgudel koondumise tulemusel turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 mõistes.

Koondumine võimaldab ettevõtjate kapitalisatsiooni tõstmise teel saavutada paremaid tarnetingimusi, laiendada stabiilset hankijate ringi, tagada suuremaid mahtusid ning korrapärast tasumist kaupade eest. Käsitletud kaubaturul konkrentsis püsimine eeldab suuri kulutusi kaupade eest tasumisel, mida eralditegutsevatel ettevõtjatel on raske kanda. Antud koondumine ühendab Denirelli poolt teostatava jaemüügi Renerki poolt välja töötatud logistilise süsteemi ja turustuskanalitega. Elektriliste kodumasinade hulgi- ja jaemüügi kaubaturul on tihe konkrents. Käsitletavatel kaubaturgudel tegutsevad turuosalisi iseloomustab vertikaalne integreeritus, kuna paljud ettevõtjad tegutsevad paralleelselt nii hulgi- kui jaemüügi kaubaturgudel. Eesti elektriliste kodumasinade hulgi- ja jaemüügi kaubaturgudel tegutsevad väliskapitali osalusega ettevõtjad, nagu Electrolux Eesti AS (Rootsi), Whirlpool Eesti OÜ (USA), Expert Estonia AS (Norra), Onoff Eesti AS (Rootsi). Samuti omavad märkimisväärset turuosa Eesti ettevõtjad OÜ Viva Elektroonika, Euronics Baltic OÜ, AS Ottender & Valgmäe, Kodala OÜ, AS Elmaks Hulgikaubandus ja AS Wexl.

Arvestades Denirelli, Renerki Kaubanduse, Renerki Kodumasinade ja Renerki Kaupluste ja nende konkrentide turuosasid, samuti nende majanduslikku ja finantsjõudu ning kaubaturgude struktuuri ei saa koondumise osalised tegutseda elektriliste kodumasinade hulgi- ja jaemüügi kaubaturgudel arvestataval määral sõltumatult konkrentidest, varustajatest ja ostjatest. Seega ei esine antud koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 punktist 1

Otsustan:

Anda luba OÜ Denirell, Renerki Kaubanduse OÜ, OÜ Renerki Kodumasinad ja Renerki Kauplused koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkrentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Peeter Tammistu